

2. Monikulmioiden geometriaa

2.1 KOLMIO

2.2 PYTHAGORAAN LAUSE

2.3 TRIGONOMETRIA

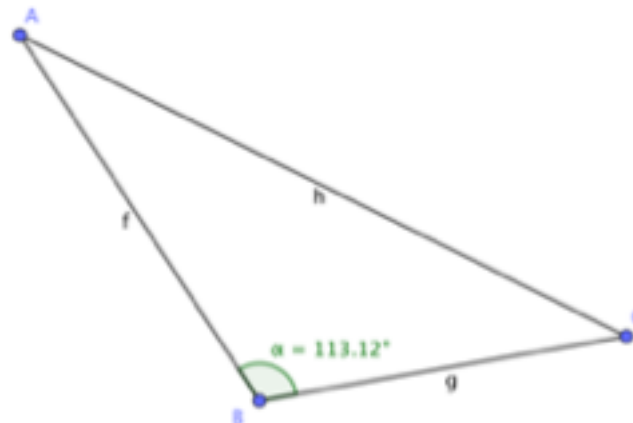
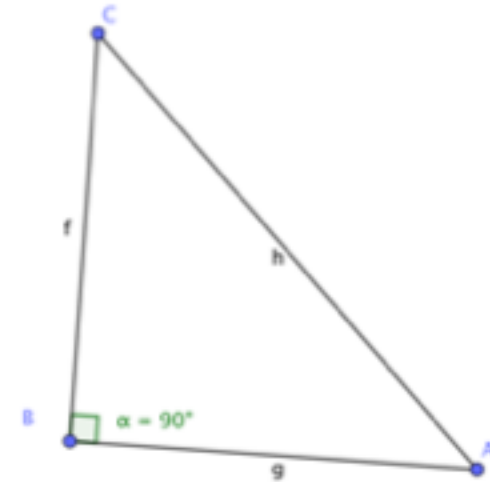
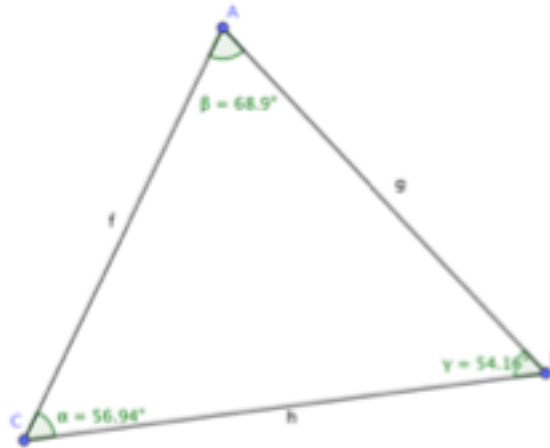
2.4 NELIKULMIO

2.5 MUITA MONIKULMIOITA

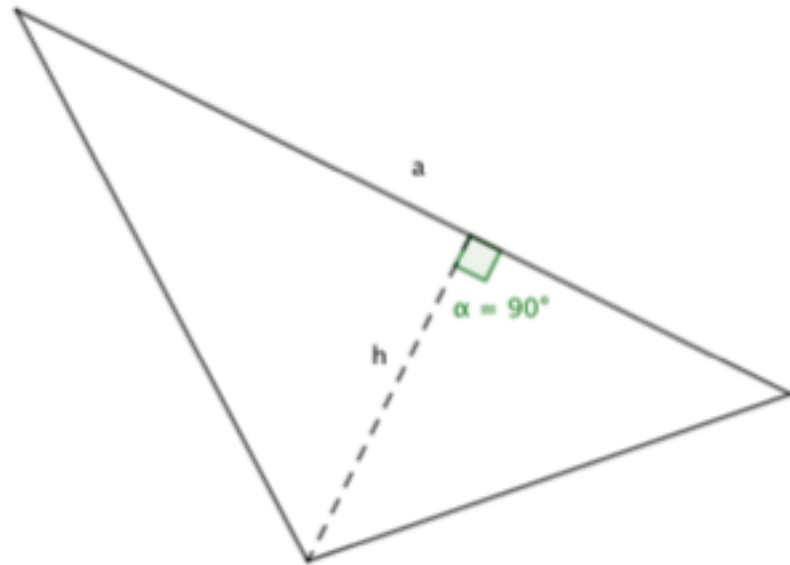
2.1 KOLMIO

KOLMIOIDEN LUOKITTELU:

- ▶ Teräväkulmainen kolmio
  - ▶ Kaikki kulmat teräviä
- ▶ Suorakulmainen kolmio
  - ▶ Yksi suorakulma
- ▶ Tylppäkulmainen kolmio
  - ▶ Yksi tylppäkulma

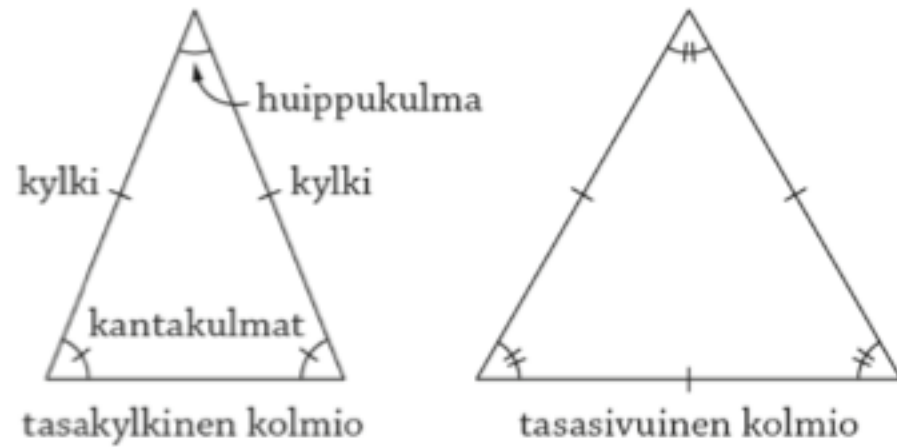
Kolmion pinta-ala

$$A = \frac{ah}{2}$$

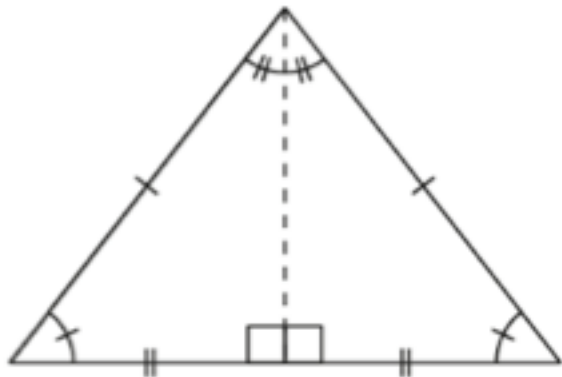
Jossa a on kanta ja h korkeus.

Esim. Laske kolmion pinta-ala, kun kolmion korkeus on 2,4 cm ja kanta 43mm.

Tasakylkinen kolmio

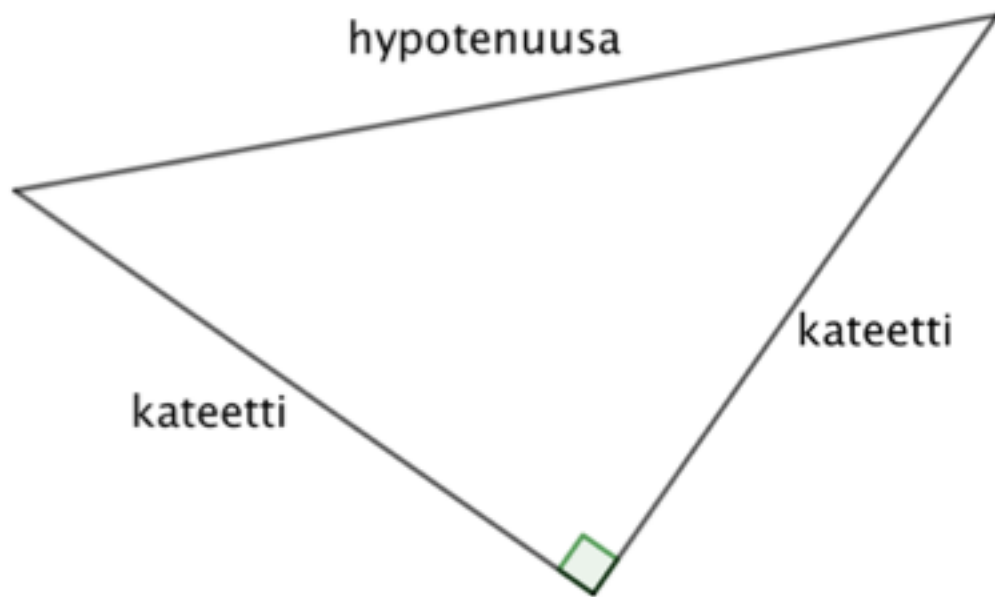
- Kaksi yhtä pitkää sivua
- Kaksi yhtä suurta kulmaa
- Korkeusjana puolittaa sekä huippukulman, että kannan

Tasasivuinen kolmio

- Kaikki sivut yhtä pitkiä
- Kaikki kulmat yhtä suuria

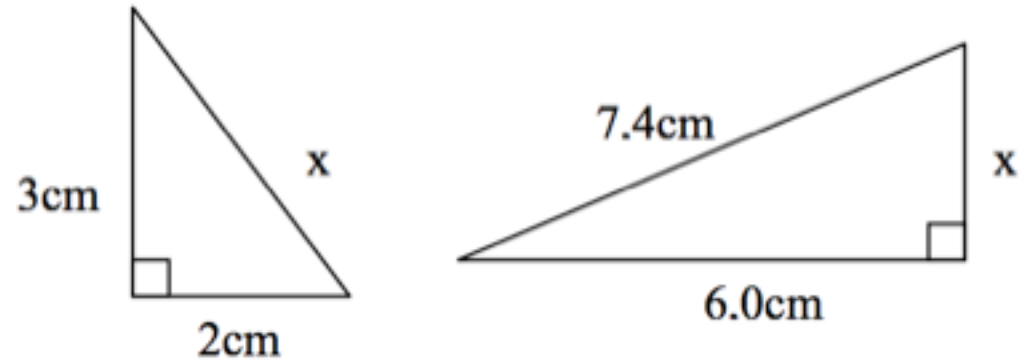
2.2 PYTHAGORAN LAUSE

$$a^2 + b^2 = c^2$$

Jossa a ja b ovat suorakulmaisen kolmion kateetit ja c hypotenuusa.

Esim. Ratkaise suorakulmaisen kolmion sivun x pituus

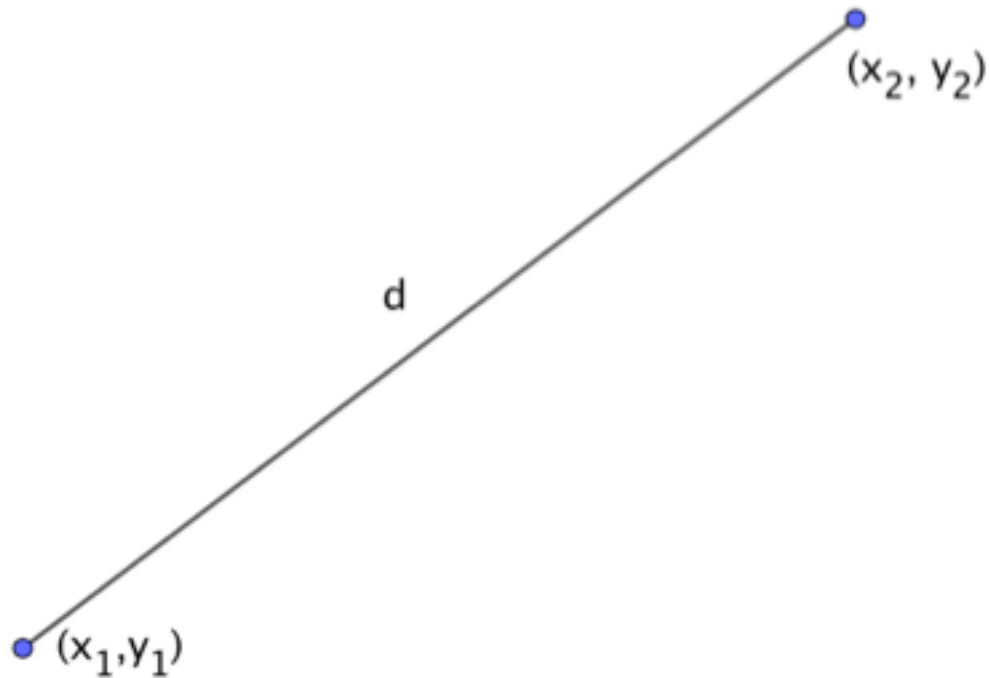

PYTHAGORAAN LAUSEEN KÄÄNTEISLAUSE:

Jos $a^2 + b^2 = c^2$, jossa a ja b ovat kolmion lyhimmät sivut ja c pisin sivu, kolmio on suorakulmainen.

Esim. Onko kolmio suorakulmainen, jos sivujen pituudet ovat 3 cm, 5 cm ja 6 cm?

PISTEIDEN ETÄISYYS KOORDINAATISTOSSA:

Pisteiden (x_1, y_1) ja (x_2, y_2) etäisyys d on

$$d = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$$

Esim. Laske pisteiden $(5, 2)$ ja $(1, 5)$ välinen etäisyys

2.3 TRIGONOMETRIAA

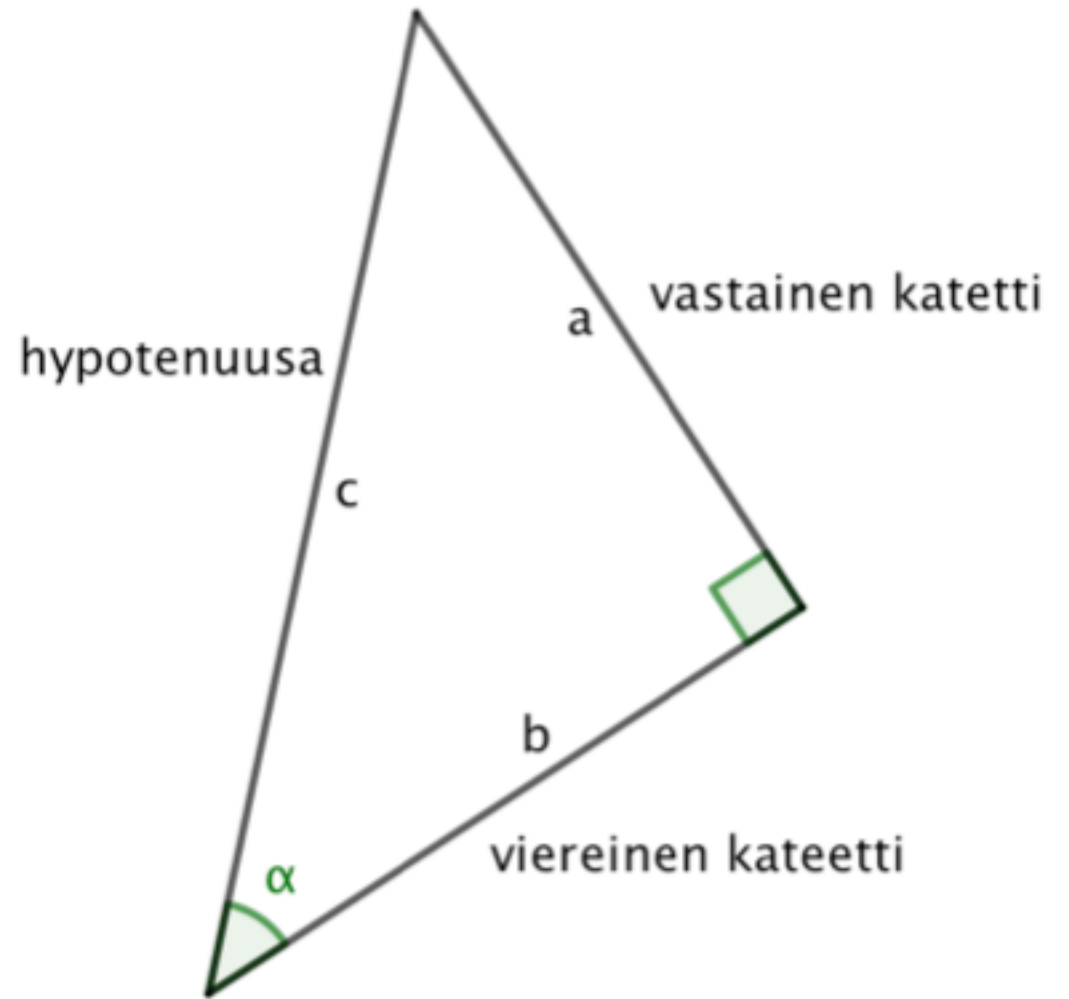
- ▶ Trigonometrinen funktioiden avulla voidaan ratkaista suorakulmaisen kolmion sivujen pituuksia ja kulmien suuruuksia.
  - ▶ Jos tunnetaan yksi sivu ja yksi kulma, voidaan ratkaista muut sivut
  - ▶ Jos tunnetaan kaksi sivua, voidaan ratkaista kolmas sivu ja kulmat

$$\sin\alpha = \frac{a}{c}$$

$$\cos\alpha = \frac{b}{c}$$

$$\tan\alpha = \frac{a}{b}$$

- Laskimesta kulman suuruus saadaan käyttämällä toimintoja $\sin^{-1}$, $\cos^{-1}$ ja $\tan^{-1}$.
- Muista varmistaa, että laskin on määritelty asteille (deg).

ESIMERKKEJÄ

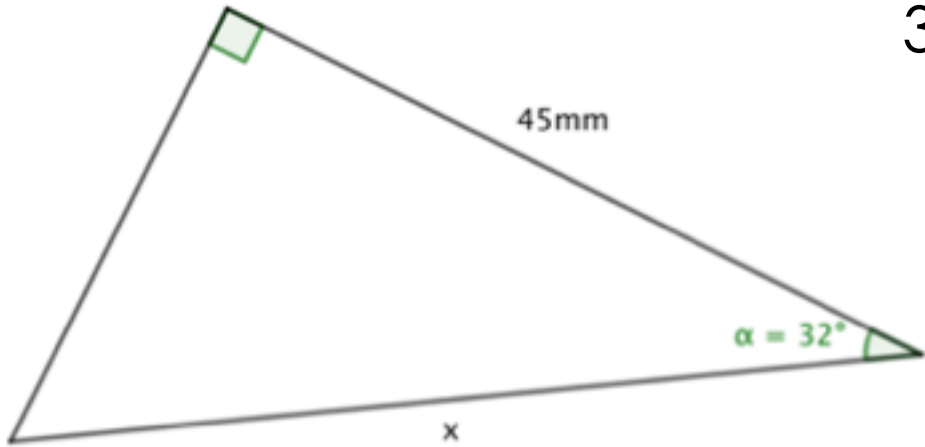
1) Laske kahden desimaalin tarkkuudella

a) $\sin 68^\circ$ b) $\tan 50^\circ$ c) $\cos 10^\circ$

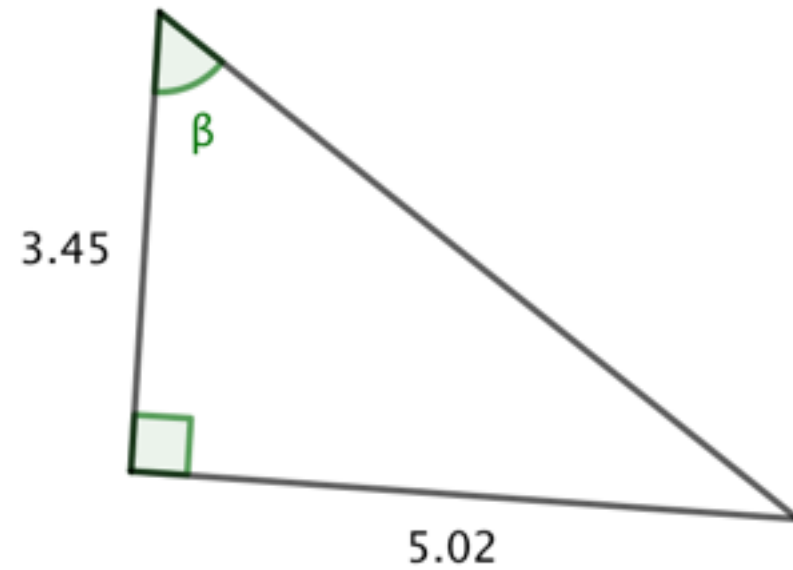
2) Määritä kulman α suuruus

a) $\tan \alpha = 0,45$ b) $\cos \alpha = 0,2$

3) Laske sivun x pituus

4) Laske kulman β suuruus

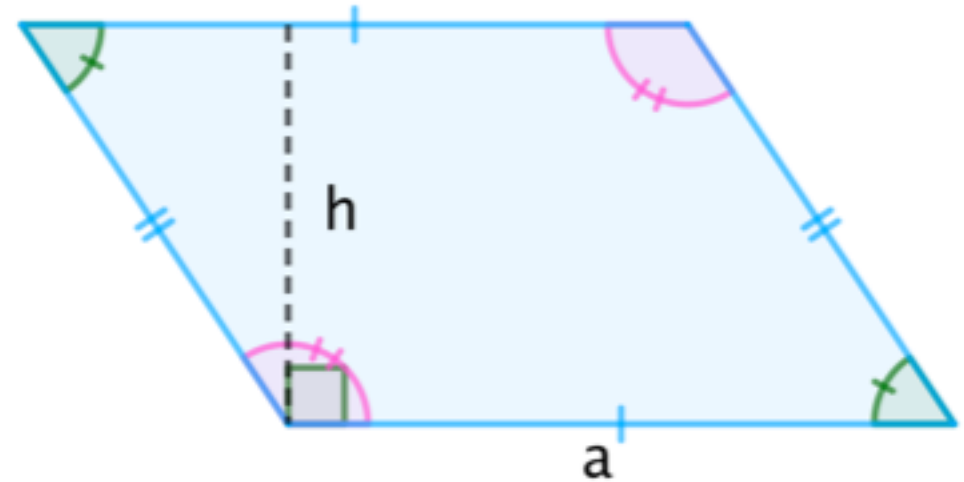
2.4 NELIKULMIO

SUUNNIKAS:

- Suunnikas on nelikulmio, jonka vastakkaiset sivut ovat yhdensuuntaisia.

Suunnikkaan ominaisuuksia:

- Vastakkaiset sivut ovat yhtä pitkiä.
- Vastakkaiset kulmat ovat yhtä suuria.
- Vierekkäisten kulmien summa on 180° .
- Lävistäjät puolittavat toisensa

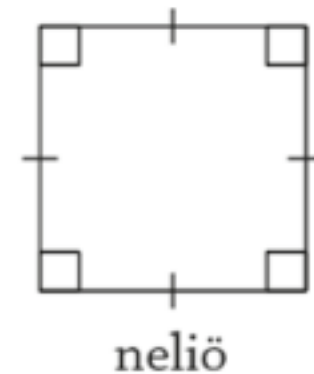
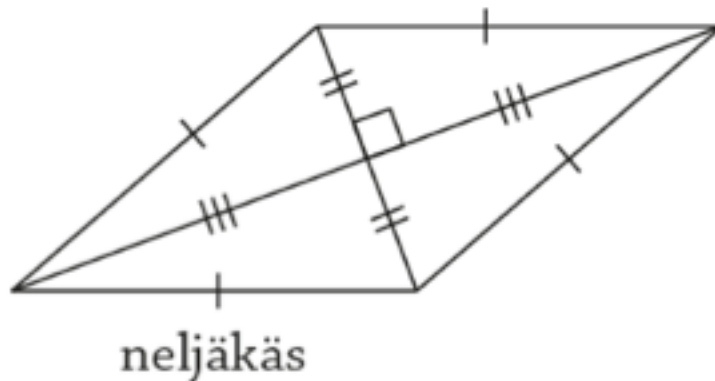
Pinta-ala:

$$A = ah,$$

a = kanta h = korkeus

NELJÄKÄS:

- Suunnikas, jonka kaikki sivut ovat yhtä pitkiä.
- Lävistäjät puolittavat toisensa ja ne ovat kohtisuorassa toisiaan vastaan.
- Neljäkäs, jonka kaikki kulmat ovat suorita kulmia, on neliö.
- Neliö on suorakulmio, suunnikas ja neljäkäs.

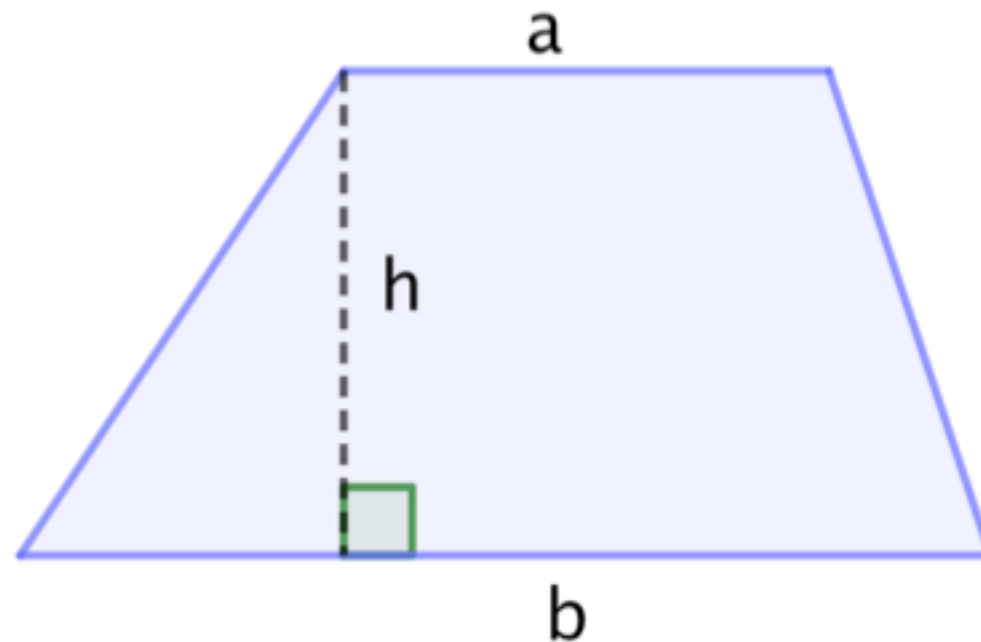
PUOLISUUNNIKAS:

- Nelikulmio, jossa on täsmälleen kaksi yhdensuuntaista sivua.
- Puolisuunnikkaan korkeus on yhdensuuntaisten sivujen kohtisuora etäisyys.

Pinta-ala:

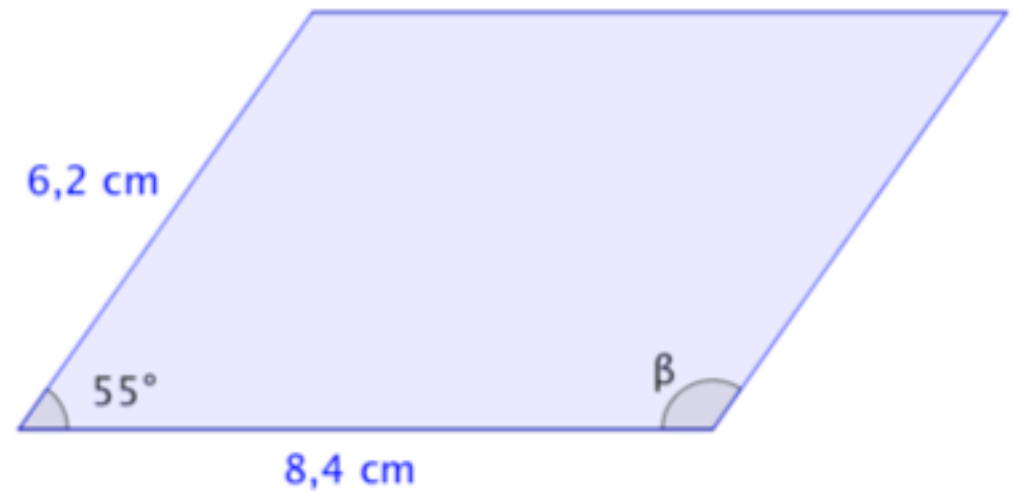
$$A = \frac{a + b}{2} h$$

a ja b ovat yhdensuuntaiset sivut
 h on korkeus

ESIMERKKEJÄ

1) Laske suunnikkaan pinta-ala ja kulman β suuruus

2) Laske puolisuunnikkaan pinta-ala

